

**Poprawki
do Sprawozdania Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o obywatelskim projekcie
ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej (druki nr 583 i 30)**

W Sprawozdaniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o obywatelskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej (druk nr 583 i 30) wprowadza się następujące poprawki:

1. W art. 1 pkt 2 i 3 nadać brzmienie:

„2) w art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ustalając całkowitą niezdolność do pracy, lekarz orzecznik, za zgodą osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego, zgłoszoną nie później niż w trakcie badania tej osoby, ustala niezdolność tej osoby do samodzielnej egzystencji, na zasadach i w trybie określonym ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu uzyskania świadczenia, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2023 r. poz. 156, 535 i 1429), lub dodatku dopełniającego, o którym mowa w art. 6a.”;

3) po art. 6 dodaje się art. 6a – 6c w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, przysługuje dodatek dopełniający w wysokości 2520 zł.

2. Dodatek dopełniający przyznaje się na wniosek osoby ubiegającej się o ten dodatek lub jej przedstawiciela ustawowego.

3. Dodatek dopełniający przyznaje się również na wniosek innej osoby albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – dyrektora centrum usług społecznych, działających za zgodą osób, o których mowa w ust. 2.

4. Dodatek dopełniający wypłaca się z rentą socjalną.

5. Kwota dodatku dopełniającego podlega corocznie waloryzacji od dnia 1 marca.

6. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty dodatku dopełniającego przez wskaźnik waloryzacji. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota dodatku nie może ulec obniżeniu.

7. Wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

8. Prezes Zakładu ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, co najmniej na 14 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji należną od terminu waloryzacji kwotę dodatku dopełniającego.

9. Podwyższenie kwoty dodatku dopełniającego w związku z waloryzacją następuje z urzędu i nie wymaga wydania decyzji. Zakład lub organ emerytalno-rentowy przekazuje osobie pobierającej rentę socjalną informację o podwyższeniu wysokości dodatku dopełniającego, a Zakład udostępnia tę informację także na jej profilu informacyjnym utworzonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład.

Art. 6b. 1. Wniosek o dodatek dopełniający zawiera:

1) dane osoby ubiegającej się o dodatek dopełniający:

a) imię i nazwisko,

b) datę urodzenia,

c) numer PESEL albo, jeżeli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,

d) adres miejsca zamieszkania,

e) adres miejsca pobytu lub ostatniego miejsca zamieszkania – w przypadku osoby nieposiadającej adresu miejsca zamieszkania,

f) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania;

2) podpis osoby ubiegającej się o dodatek dopełniający lub jej przedstawiciela ustawowego albo pełnomocnika.

2. Do wniosku należy dołączyć:

1) zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez lekarza leczącego nie wcześniej niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku;

2) posiadaną dokumentację medyczną z przebiegu leczenia.

Art. 6c. 1. Dla celów ustalania uprawnień do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych oraz ustalania wysokości tych świadczeń, dodatek dopełniający uwzględnia się na tych samych zasadach jak rentę socjalną.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy świadczenia wspierającego, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429 i 2760).”

2. W art. 1 pkt 7 nadać brzmienie:

„7) w art. 12:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do przyznania i wypłaty dodatku dopełniającego.”,

b) ust. 4–6 otrzymują brzmienie:

„4. Organ emerytalno-rentowy wypłacający rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym wydaje decyzję o wstrzymaniu wypłaty renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym lub dodatku dopełniającego w razie wystąpienia okoliczności powodujących zawieszenie prawa do renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym lub

wstrzymanie wypłaty renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym lub dodatku dopełniającego.

5. W przypadku gdy organ emerytalno-rentowy ustali prawo do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1, jest obowiązany do powiadomienia Zakładu o przyznaniu tej renty lub tego świadczenia osobom pobierającym rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym.

6. Od decyzji w sprawie renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym lub dodatku dopełniającego wydanej przez jednostkę organizacyjną Zakładu lub przez organ emerytalno-rentowy osobie ubiegającej się o rentę socjalną lub o rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym lub o dodatek dopełniający przysługują środki odwoławcze przewidziane dla decyzji w sprawach emerytur i rent w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

3. W art. 1 po pkt 7 dodać pkt 7a w brzmieniu:

7a) art. 12b i art. 12c otrzymują brzmienie:

„Art. 12b. 1. Jeżeli dla osoby uprawnionej do renty socjalnej lub do renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym ustanowiono opiekę prawną, świadczenie to wypłaca się osobie sprawującej tę opiekę.

2. Jeżeli do renty socjalnej lub do renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym uprawniona jest osoba, która wymaga opieki innej osoby oraz nad którą nie została ustanowiona opieka prawna, w przypadku gdy osoba uprawniona do renty socjalnej lub do renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym nie może odebrać jej samodzielnie, świadczenia są wypłacane osobie sprawującej nad nią opiekę faktyczną, na podstawie oświadczenia o sprawowaniu tej opieki. Sprawowanie opieki faktycznej nad osobą uprawnioną do renty socjalnej potwierdza wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby uprawnionej.

3. Rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym wypłaca się osobom sprawującym opiekę prawną lub opiekę faktyczną nad osobami uprawnionymi do renty socjalnej lub do renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym, po uprzednim pouczeniu o konieczności poinformowania organu rentowego o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części oraz o obowiązku zwrotu świadczenia przez te osoby w przypadku, gdy zostało pobrane nienależnie.

Art. 12c. 1. Rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym wypłaca się osobie uprawnionej:

1) w formie bezgotówkowej na wskazany przez nią jej rachunek płatniczy prowadzony w kraju lub wydany w kraju jej instrument płatniczy w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 40, 731 i 1222) albo

2) za pośrednictwem podmiotów prowadzących działalność w zakresie doręczania świadczeń.

2. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego albo karę aresztu za wykroczenie oraz osobie tymczasowo aresztowanej rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym wypłaca się:

1) w formie bezgotówkowej na wskazany przez nią jej rachunek płatniczy prowadzony w kraju lub wydany w kraju jej instrument płatniczy w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych albo

2) na jej wniosek za pośrednictwem podmiotów prowadzących działalność w zakresie doręczania świadczeń pod adresem zakładu karnego lub aresztu.

2a. W przypadku gdy rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym wypłaca organ emerytalno-rentowy, wypłata następuje w tej samej formie, w której następuje wypłata renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o których mowa w art. 9 ust. 1, wypłacanych w zbiegu z rentą socjalną lub rentą socjalną z dodatkiem dopełniającym.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób sprawujących opiekę prawną nad osobami uprawnionymi do renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy osoba sprawująca opiekę prawną nad osobą uprawnioną do renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym odbywa karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego albo karę aresztu za wykroczenie lub jest tymczasowo aresztowana.”.

4. Art. 2 nadać brzmienie:

„Art. 2. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 858 i 859) w art. 1a po pkt 10a dodaje się pkt 10b w brzmieniu:

„10b) rencie socjalnej – rozumie się przez to rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym;”.

5. Po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. W ustawie z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 1407) w art. 2 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) renty socjalnej lub renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym, o których mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2194),”.

6. Po art. 8a dodaje się art. 8b i 8c w brzmieniu:

„Art. 8b. 1. Przyznanie dodatku dopełniającego, o którym mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, osobie pobierającej rentę socjalną, która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ma orzeczoną niezdolność do samodzielnej egzystencji, następuje z urzędu i nie wymaga wydania decyzji.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje osobie, o której mowa w ust. 1, informację o przyznaniu dodatku dopełniającego, o którym mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, a także udostępnia tę informację na jej profilu informacyjnym utworzonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W przypadku gdy rentę socjalną wypłaca organ emerytalno-rentowy, informację o przyznaniu dodatku dopełniającego przekazuje ten organ.

3. W przypadku gdy osoba pobierająca rentę socjalną nie ma w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy orzeczonej niezdolności do samodzielnej egzystencji, dodatek

dopełniający, o którym mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, przysługuje na jej wniosek, o ile osoba ta uzyska orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

4. Do postępowania w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy zmienianej w art. 1. Art. 8c. 1. Pierwsza wypłata dodatku dopełniającego, o którym mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, nastąpi w maju 2025 r. w terminach płatności rent socjalnych.

2. W przypadku osoby, o której mowa w art. 8b ust. 1, wypłata dodatku dopełniającego, o którym mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, nastąpi w terminie określonym w ust. 1, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia 2025 r.

3. W przypadku osób, o których mowa w art. 8b ust. 3, wypłata dodatku dopełniającego, o którym mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, nastąpi nie wcześniej niż w terminie płatności określonym w ust. 1, z wyrównaniem od miesiąca złożenia wniosku.

4. W przypadku wypłaty dodatku dopełniającego, o którym mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, z wyrównaniem osobie, której za okres wyrównania wypłacono świadczenie uzupełniające, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz.U. z 2024 r. poz. 256), dodatek dopełniający wypłaca się po potrąceniu kwoty wypłaconego świadczenia uzupełniającego.”.

Uzasadnienie

Uzasadnienie do poprawki 1

Zmiana w art. 5 ust. 2 polega na zastąpieniu wyrazu „albo” wyrazem „lub”, co umożliwi wskazanie we wniosku o wydanie orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji tylko jednego lub też obydwóch świadczeń – zarówno świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji jak i dodatku dopełniającego.

Zmiana do art. 6a wskazuje na podstawowy tryb przyznawania dodatku dopełniającego – na wniosek osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego albo też innych osób – analogicznie jak to jest w odniesieniu do renty socjalnej. Dodawany art. 6b reguluje zawartość wniosku.

Proponowany art. 6c określa relację dodatku dopełniającego do innych świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych. Ponadto poprawka wyraźnie wskazuje, że przyznanie dodatku dopełniającego nie będzie miało wpływu na kwotę świadczenia wspierającego.

Uzasadnienie do poprawki 2

Poprawka ma na celu doprecyzowanie trybu przyznawania i wypłacania dodatku dopełniającego: w art. 12 ustawy o rencie socjalnej wskazuje się na odpowiednie stosowanie trybu dotyczącego renty socjalnej oraz wskazuje środki odwoławcze od decyzji w sprawie dodatku.

Uzasadnienie do poprawki 3

Zmiany do art. 12b i 12c ustawy o rencie socjalnej mają na celu dostosowanie przepisów o wypłacie renty socjalnej do wypłaty renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym.

Uzasadnienie do poprawki 4

Nowe brzmienie zmiany do ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji precyzuje, że przepisy tej ustawy będą odnosiły się zarówno do renty socjalnej wraz z dodatkiem dopełniającym, jak i do samej renty socjalnej w przypadku, gdy danej osobie prawo do dodatku nie przysługuje.

Uzasadnienie do poprawki 5

Zmiana do ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o kolejnym dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 1407) ma na celu uwzględnienie w tej ustawie dodatku dopełniającego – do ustalania uprawnienia do tzw. 14-tej emerytury będzie brana pod uwagę, w przypadku posiadania uprawnienia do dodatku dopełniającego, kwota renty socjalnej z dodatkiem dopełniającym.

Uzasadnienie do poprawki 6

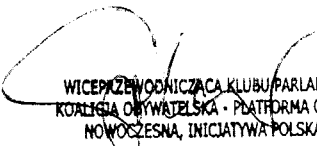
Dodawane art. 8b i 8c stanowią przepisy przejściowe.

Przyjęcie rozwiązania polegającego na umożliwieniu osobom uprawnionym do renty socjalnej ubiegania się o dodatek dopełniający na wniosek pozwoli na nabycie prawa do tego dodatku również przez osoby uprawnione do renty socjalnej, które w dacie wejścia w życie przepisów ustawy zmieniającej nie mają ustalonej niezdolności do samodzielnej egzystencji, ale w późniejszym terminie ich stan zdrowia będzie uzasadniał orzeczenie takiej niezdolności.

Są to w szczególności osoby:

- pobierające rentę socjalną, które nie mają przyznanego świadczenia uzupełniającego ani też dodatku pielęgnacyjnego do renty rodzinnej w zbiegu z rentą socjalną z tego powodu, że nigdy nie wystąpiły o takie świadczenie; nigdy nie miały więc orzeczonej niezdolności do samodzielnej egzystencji dla celów świadczeń uzależnionych od takiej niezdolności;
- pobierające wcześniej świadczenie uzupełniające przy rencie socjalnej bądź dodatek pielęgnacyjny przy rencie rodzinnej w zbiegu z rentą socjalną, które utraciły prawo do świadczenia uzupełniającego lub prawo do dodatku dopełniającego z uwagi na orzeczenie niezdolności do samodzielnej egzystencji na czas określony; takie osoby w przyszłości, w przypadku pogorszenia stanu zdrowia, mogłyby wnioskować o dodatek dopełniający;
- pobierające rentę socjalną, które nie miały dotychczas nigdy orzeczonej niezdolności do samodzielnej egzystencji, gdyż ich stan zdrowia tego nie uzasadniał; również ta grupa mogłaby ubiegać się o dodatek dopełniający w przyszłości, w przypadku pogorszenia stanu zdrowia.

Ponadto, przyznanie i wypłacanie dodatków dopełniających zgodnie z ustawą zmieniającą wymaga przygotowania systemów informatycznych do obsługi tych świadczeń. Minimalny okres przygotowania stosownych zmian w systemach informatycznych ZUS wynosi 6–9 miesięcy od uchwalenia ustawy. Dlatego proponuje się, aby pierwsza wypłata dodatku dopełniającego nastąpiła w maju 2025 r. w terminach płatności rent socjalnych, z wyrównaniem od 1 stycznia 2025 r.

WICEPRZEWODNICZKA KLUBU PARLAMENTARNEGO
KOLEGIUM OBYWATELSKA - PLATFORMA OBYWATELSKA,
NOWOCZESNA, INICJATYWA POLSKA, ZIELONI

Krystyna Sibińska